

ผลของโปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ต่อความรู้และพฤติกรรมการส่งเสริมความ
ฉลาดทางอารมณ์ของผู้ปกครองเด็กและผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเจดีย์แม่ครัว
ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

Effect of Emotional Quotient Educational Program on
Knowledge and Behavior of Guardians and Caretakers at Jaedeemaeklau Child Day
Care, Maefakmai Subdistrict, Sansai District, Chiangmai Province

รุ่งฤดี วงศ์ชุม
ทองเหรียญ อินต๊ะพันธ์ุ

รายงานการวิจัยฉบับที่ 216

พ.ศ. 2551

มหาวิทยาลัยพายัพ

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2551

พิมพ์ที่ : ศูนย์บริการงานพิมพ์ มหาวิทยาลัยพายัพ

PAYAP UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยพายัพ ประจำปีการศึกษา 2549 ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอธิการบดีมหาวิทยาลัยพายัพ ที่ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยและได้อนุมัติให้ทุนอุดหนุนการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักวิจัย มหาวิทยาลัยพายัพ และคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคที่สนับสนุนและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำวิจัยที่ดี

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ปรีชกมล รัชกุล รองศาสตราจารย์วินา วโรตมะวิชญ์ และคุณจันทร์ชนก โยธินชัชวาลที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำแนะนำที่ดีในการปรับปรุงเครื่องมือ

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ดร.ต่าย เชียงฉวี รองศาสตราจารย์สงคราม เขาวนศิลป์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิตกมล สังข์ทองที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิอ่านงานวิจัยฉบับสมบูรณ์และให้คำแนะนำที่ดีในการปรับปรุงงานวิจัย

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์นิตยา ไทยาภิรมย์ ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการวิจารณ์งานวิจัยและให้คำแนะนำที่ดีในการปรับปรุงงานวิจัย

ขอขอบคุณหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเจดีย์แม่ครัว ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ที่อนุญาตให้เก็บข้อมูล และนัดผู้ปกครองเด็กเพื่อเข้าร่วมโปรแกรม

ขอขอบคุณผู้ปกครองเด็กและผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเจดีย์แม่ครัว ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ดีที่ช่วยให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณบิดามารดา ผู้ใกล้ชิดและเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่สนับสนุนให้กำลังใจในการทำวิจัยจนสามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

รุ่งฤดี วงศ์ชุม

มิถุนายน 2551

1. ประเทศ: ไทย
2. หมายเลขงานวิจัย: 216
3. ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย): ผลของโปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ต่อความรู้และพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของผู้ปกครองเด็กและผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเจดีย์แม่ครัว ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
4. ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ): Effect of Emotional Quotient Educational Program on Knowledge and Behavior of Guardians and Caretakers at Jaedeemaeklau Child Day Care, Maefakmai Subdistrict, Sansai District, Chiangmai Province
5. ผู้เขียน: นางสาวรุ่งฤดี วงศ์ขุม
6. หน่วยงาน: คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ
7. ประเภทเอกสาร: รายงานการวิจัย
8. รายละเอียดของงานพิมพ์: รายงานการวิจัย ขนาด 77 หน้า
9. วันที่ตีพิมพ์: 22 มิถุนายน 2551
10. ภาษา: ไทย
11. หน่วยงานที่ให้ทุน: มหาวิทยาลัยพายัพ
12. คำหลัก: โปรแกรม, ความฉลาดทางอารมณ์, ผู้ปกครองเด็ก, ผู้ดูแลเด็ก

บทคัดย่อ

ก. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของโปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ต่อความรู้และพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของผู้ปกครองเด็ก และผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเจดีย์แม่ครัว ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi – Experimental research) เพื่อศึกษาระดับความรู้ และพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของผู้ปกครองเด็กและผู้ดูแลเด็ก เปรียบเทียบระดับความรู้และพฤติกรรมการส่งเสริมความ

ฉลาดทางอารมณ์ของผู้ปกครองเด็กและผู้ดูแลเด็กก่อนและหลังการได้รับโปรแกรม และเปรียบเทียบระดับความรู้และพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของผู้ปกครองเด็กระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ข. ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้ปกครองเด็กและผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเจดีย์แม่ครัว ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ใช้กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองเด็ก จำนวน 81 คน สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย แบ่งผู้ปกครองเด็กเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง จำนวน 41 คน กลุ่มควบคุม 40 คน ส่วนผู้ดูแลเด็กศึกษาจากประชากรทั้งหมด 9 คน โดยจัดเป็นกลุ่มทดลองทั้งหมด วัดความรู้เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ก่อนการอบรมทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังจากนั้นให้กลุ่มทดลองเข้าร่วมอบรมตามโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ส่วนกลุ่มควบคุมให้ดำเนินชีวิตตามปกติไม่ได้เข้าร่วมอบรม เมื่ออบรมไปแล้ว 1 เดือนผู้วิจัยนำแบบวัดความรู้เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำอีกครั้ง นำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ Paired t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนความรู้และคะแนนพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ก่อนและหลังการได้รับโปรแกรม ใช้ Independent t-test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนความรู้และคะแนนพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ค. สรุปผลการวิจัยดังนี้

ภายหลังการได้รับโปรแกรมผู้ปกครองเด็กที่เป็นกลุ่มทดลองและผู้ดูแลเด็กมีระดับความรู้และคะแนนพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์อยู่ในระดับดี ผู้ปกครองเด็กที่เป็นกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์หลังการได้รับโปรแกรมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผู้ปกครองเด็กที่เป็นกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์หลังการได้รับโปรแกรมสูงกว่าก่อนการได้รับโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนผู้ดูแลเด็กมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้และพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์หลังการได้รับโปรแกรมสูงกว่าก่อนการได้รับโปรแกรม

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลและหัวหน้าศูนย์ฯ สามารถนำโปรแกรมการให้ความรู้ไปส่งเสริมความรู้และพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์แก่ผู้ปกครองเด็กและผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด

1. COUNTRY: Thailand
2. RESEARCH REPORT NUMBER: 216
3. NAME(THAI): ผลของโปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ต่อความรู้และพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของผู้ปกครองเด็กและผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเจดีย์แม่ครัว ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
4. NAME(ENGLISH): Effect of Emotional Quotient Educational Program on Knowledge and Behavior of Guardians and Caretakers at Jaedeemaeklau Child Day Care, Maefakmai Subdistrict, Sansai District, Chiangmai Province
5. AUTHOR: Miss Rungrudee Wongchum
6. ORGANIZATION: McCormick Faculty of Nursing
7. TYPE OF DOCUMENT: Research Report
8. PAGES: 77 Pages
9. DATE OF PUBLICATION: June, 22 2008
10. LANGUAGE OF DOCUMENT: Thai
11. FUNDING ORGANIZATION: Payap University
12. KEY WORD: Program, Emotional Quotient, Guardians, Caretakers

ABSTRACT

A. Scope of the Study

The purpose of this Quasi-Experimental research of guardians and caretakers at Jaedeemaeklua Child Day Care are 1) to study the knowledge and behavior of Emotional Quotient 2) to compare the knowledge and behavior in the experimental group both before and after the experiment 3) to compare the knowledge and behavior between a control and an experimental group.

B. Research Methodology

The subjects were randomly divided into two groups: 41 guardians in an experimental group, 40 guardians in a control group and 9 caretakers of an experimental group.

The research instrumentals are the knowledge and behavior of the Emotional Quotient. The data was gathered before and after the experiment as pre-test and post-test scores. Data analyzed by t-test (Paired and Independent).

C. Results

After the experiment, the mean score of the knowledge and behavior of guardians and caretakers were a good level, the mean score of the knowledge and behavior of guardians were statistically significant higher than the mean score of the knowledge and behavior of the control group at $p \leq .01$

For the experimental group (the guardians and caretakers), the mean score of the knowledge and behavior after the experiment were statistically significant higher than before receiving the program at $p \leq .01, .05$

The researcher suggests that Sub-District Administration Organization and the leader of Child Day Care may apply the program to improvement. The knowledge and behavior of guardians and caretakers should be reviewed.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 สมมติฐานในการศึกษา	4
1.4 ขอบเขตการศึกษา	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบลูม (Bloom)	9
2.3 ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ของเด็ก 0-6 ปี	12
2.4 แนวทางการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์เด็ก อายุ 0-6 ปี	14
2.5 โปรแกรมการให้ความรู้เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
2.7 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา	32
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	33
3.1 รูปแบบการวิจัย	33
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
3.4 การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง	37
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	38
บทที่ 4 ผลการศึกษา	39
บทที่ 5 สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	57
5.1 สรุปผลการศึกษา	58
5.2 การอภิปรายผล	60
5.3 ข้อเสนอแนะ	63
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	67
ประวัติผู้เขียน	77

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	41
4.2	จำนวนและร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับบุตรของกลุ่มตัวอย่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	44
4.3	จำนวนและร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	46
4.4	ระดับความรู้เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้ปกครองเด็กก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	48
4.5	ระดับพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของผู้ปกครองเด็กก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	49
4.6	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของผู้ปกครองเด็กก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมของกลุ่มทดลอง	50
4.7	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของผู้ปกครองเด็กก่อนและหลังการได้รับโปรแกรมของกลุ่มควบคุม	51
4.8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของผู้ปกครองเด็กก่อนการได้รับโปรแกรมระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม	52
4.9	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของผู้ปกครองเด็กหลังการได้รับโปรแกรมระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม	53
4.10	จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ดูแลเด็ก	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.11	ระดับความรู้และพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของผู้ดูแลเด็กก่อนและหลังการได้รับโปรแกรม	55
4.12	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์และพฤติกรรมการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ของผู้ดูแลเด็กก่อนและหลังการได้รับโปรแกรม	56

PAYAP UNIVERSITY